

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep

0030 Oslo

Hamar 02.02.2016

Innspill til meldingen om jordbrukspolitikken

Viser til tidligere korrespondanse om arbeidet med ny melding om jordbruksnæringen til Stortinget. TYR som avls og interesseorganisasjon for den spesialiserte storfekjøttproduksjonen vil gi slik tilbakemelding:

Generelt

Norsk storfehold har i en årrekke vært preget av nedgang i antall melkekyr, samtidig som økningen i antall ammekyr har vært svak.

Bakgrunnen for reduksjon i antall mordyr, skyldes i hovedsak at det tas ut større og større potensiale i melkeytelsen per årsku. Denne utviklingen er i hovedsak styrt av at økonomien i melkeproduksjonen er vesentlig bedre enn i den spesialiserte storfekjøttproduksjonen. I dag importeres over 20 % av storfekjøttet til det norske markedet. Dette medfører at norske bønder går glipp av en inntektsmulighet på om lag 800 millioner kroner når en tar hensyn til pålagt import.

Bedre økonomiske rammebetingelser.

Norske bønder som næringsdrivende tar valg i sin næring ut fra gårdens ressurser og det som gir best lønnsomhet både på kort og lang sikt.

TYR mener derfor at det må prioriteres de områdene av norsk storfehold som har den dårligste driftsøkonomien. Det er viktig at de som vil satse på storfekjøttproduksjon, gis ekstra stimuli i forbindelse med investeringer. Dette fordi det går så lang tid fra investeringen skjer til inntekten kommer.

Dette kan best illustreres med tallene **4- 4 - 4**

Det går **4 uker** fra oppstart til du får inntekt i kyllingproduksjon- det går **4 måneder** om du starter med slaktegrisproduksjon, og **4 år** om du starter med ammeku med basis i innkjøpt kalv som skal bli mordyr for å levere slakt.

Begynner du melkeproduksjon vil du få inntekt etter vel 2 år.

Med bakgrunn i den beskrevne tidshorison for inntekt på ammekubruket, må derfor også finansieringen av kjøp av livdyr være et prioritert område.

Ammekua i distriktslandbruket.

Det er en klar tendens til at grasareal går ut, spesielt i Vestlandsfylkene og Nord Norge. Ut i fra tilgjengelig data fra Lanbruksdirektoratet pr.01.07. 2015 er det en økning i grasareal som det søkes tilskudd for i fylkene; Akershus, Østfold, Vestfold, Buskerud, Telemark, Hedmark og Oppland. Dette gjelder perioden 2005-2015. Tilsvarende er det en stor nedgang i grasarealet for fylkene; Agder, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Trøndelag og Nord Norge med over 200 tusen dekar i samme periode.

Det er og registrert en liten nedgang i Rogaland.

TYR mener at det må gjøres tiltak som spesielt prioriterer disse områdene. Det må utredes en omprioritering av distriktstilskudd kg kjøtt til tilskudd mordyr som et virkemiddel for å få veksten i mordyrtallet for storfe i disse områdene som har gras og beiteressurser.

Beite.

I Norge har vi under 10 mill. daa dyrket jord, men det er nesten 140 mill. daa beite.

Beiteområdene er størst langs kysten og til fjells. Dette utgjør store uutnyttede nasjonale ressurser.

Norske ressurser med utgangspunkt i grovfôr og beite, bør være grunnpilaren for norsk matproduksjon.

Det er i dag bare småfe og storfe som kan omdanne gras til mat. Det er i hovedsak småfe og ammeku som kan utnytte utmarksbeite.

Avstand fra fjøset og melkeroboten til beiter er en begrensende faktor for at melkekua kan utnytte beite som en vesentlig ressurs.

Turist Norge er helt avhengig av levende bygder og et godt vedlikehold kulturlandskap.

Derfor må beitebruk prioriteres.

Det må gis ekstra stimuli til å utnytte denne ressursen gjennom økt tilskudd til beite, og tilskudd til gjerding. For å utnytte beiteareal rasjonelt, må det gjøres en vurdering om dagens lovverk er tilpasset en hensiktsmessig utnyttelse av beitearealene.

Klima og framtidig forskning.

Norske storfebønder og den spesialiserte storfeproduksjonen er opptatt av å produsere så klimavennlig som mulig.

Det er derfor viktig at en ser på klimaspørsmål knyttet til storfekjøttproduksjon i en global sammenheng. Selvforsyning og nødvendig økt matproduksjon til en økende verdensbefolkning må vektlegges.

TYR mener at mer av forskning og forskningsmidler må i større grad enn i dag forankres i primærproduksjonen og dens organisasjoner. Andel av forskning styrt på denne måten må prioriteres.

Med vennlig hilsen
TYR

Oddbjørn Flataker
Daglig leder.

Leif Helge Kongshaug
Styreleder